ဢွၼ်ၵၼ်ၵႅတ်ႇသၢႆလိူတ်ႈမႄႈမိူင်းတႆး ၵႅတ်ႇၵင်ႈမႄႈၼမ်ႉၶူင်း

ဝၼ်းသုၼ်ႇလႆႈသုၼ်ႇပဵၼ်တၢႆးၼႆႉ လႆႈလိူၵ်ႈမၵ်းဢဝ်ဝၼ်းဢၼ်သိုၵ်းမၢၼ်ႈၶႃႈႁႅမ်တၢႆၵူၼ်းမိူင်းတႆး 56 ၵေႃႉ ၼႂ်းၸႄႈဝဵင်းၵုၼ်ႁဵင် မိူဝ်ႈပီ 1997 ၽွင်းသိုၵ်းမၢၼ်ႈၸွႆႉလၢႆးႁုၵ်းႁႃႉပိုတ်ႇၸႄႈသိုၵ်းယႂ်ႇ လူင်သေ ၶႃႈႁႅမ်ၵူၼ်းဝၢၼ်ႈၼပ်ႉႁူဝ်ပၢၵ်ႇ လႄႈတိၵ်းလိုပ်ႈႁေႃႈ ၵူၼ်းမိူင်းၶၢႆႉပၢႆႈႁိူၼ်းယေးတီႈယူႇ, 400,000 ပၢႆသေႁဵတ်းၵူၼ်းမိူင်းတႆး ပွတ်းၵၢင်လႄႈပွတ်းၸၢၼ်း လႆႈႁၢမ်းသုၼ်ႇလႆႈ ၵူႈလိူဝ်းၵူႈပိူင် ၽွင်းၼၼ်ႉ။ ႁဝ်းၶႃႈတုၵ်းယွၼ်းလွင်ႈပဵၼ်ထမ်းတႃႇၵူၼ်းမိူင်းလိူဝ်းလႆႈထုၵ်ႇသိုၵ်း မၢၼ်ႈ ၶႃႈတၢႆ ၽွင်းၼၼ်ႉ၊ ယၢမ်းလဵဝ်သိုၵ်းမၢၼ်ႈၼၼ်ႉမႃးပဵၼ်ၽူႈၵေႃႇၵၢၼ်ၶၢႆႉၼႂ်းၸိုင်ႈမိူင်း ပတ်းပိုၼ်ႉယဝ်ႉ။

ဢၼ်သိုၵ်းမၢၼ်ႈပိုတ်ႇၸႄႈသိုၵ်းယႂ်ႇလူင်ၼႂ်းမိူင်းတႆးမိူဝ်ႈပူၼ်ႉမႃး 20 ပီပၢႆၼၼ်ႉယိူင်းဢၢၼ်း ပိူဝ်ႈတႃႇၽဵဝ်ႈမူၵ်ႉလုမ်းသိုၵ်းတႆးသေ ယိုတ်းၵုမ်းၵမ်ၸႄႈတီႈဢၼ်မီးၶူဝ်းတိုၼ်းသၽႃႇဝ ၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ တင်ႈတႄႇ ၼၼ်ႉမႃးသိုၵ်းမၢၼ်ႈသိုပ်ႇၶၢၵ်ႈသိုၵ်းၶဝ်ႈၼႂ်းမိူင်းတႆးသေ ၶၢႆၵိၼ်တီႈလိၼ်၊ မႆႉလႄႈ မႄႈၼမ်ႉ လိူဝ်းၵႃႈ ယႂ်ႇ ၶၼ်လူင်ယူႇယဝ်ႉ။ လွင်ႈလိူဝ်းၼႆႉၼိုင်းယႂ်ႇၼမ်မႃးထိင်ႈဝၢႆးသိုၵ်းမၢၼ်ႈ ယိုတ်း ဢမ်းၼၢတ်ႈ (ဢႃႇၼႃႇ) ၸိုင်ႈမိူင်းမိူဝ်ႈဝၼ်းထိ 1/2/2021 ၼၼ်ႉသေ မိူဝ်ႈလဵဝ်သိုၵ်းမၢၼ်ႈ ၼိုင်ႁႂ်ႈၶူင်းၵၢၼ်ဢၼ်ၵိုတ်းယင်ႉမႃးၶၢဝ်းႁိုင်ၼၼ်ႉႁႂ်ႈတူင်ႉၼိုင်ႁဵတ်းသၢင်ႈၶူႇ ပိူဝ်ႈတႃႇဢဝ်မႄႈၼမ်ႉၶူင်း ဢၼ်ပဵၼ်သၢႆလိူတ်ႈလူင်တႃႇၵူၼ်းမိူင်း ၼႂ်းမိူင်းႁူမ်ႈတုမ်မၢၼ်ႈ တွၼ်ႈတၢင်းဢွၵ်ႇ ၼၼ်ႉၶၢႆပၼ် ၽူႈလူင်တိုၼ်းသၢင်ႈၽၢႆ။ မိူဝ်ႈၼႂ်းလိူၼ်မေႊၼၼ်ႉသိုၵ်းမၢၼ်ႈပၼ်ၶႂၢင်ႉႁႂ်ႈၶွမ်ႊပၼီႊၶႄႇ China’s Hanergy သၢင်ႈၽၢႆဢွၼ် တၢင်းသုတ်းၼိူဝ်မႄႈၼမ်ႉၶူင်း တီႈၵုၼ်လူင် ၼႂ်းၸိုင်ႈတႆး ပွတ်းႁွင်ႇ။ ႁႅင်းၾႆး 90% ၼႂ်း 1,400 မေႊၵႃႊဝတ်ႊၼႆႉ တေသူင်ႇပၼ်မိူင်းၶႄႇ။

ၵၢၼ်သၢင်ႈၽၢႆၼၼ်ႉ တိုၼ်းတေႁဵတ်းႁႂ်ႈမႄႈၼမ်ႉၶူင်းလုၵ်ႈဝၢႆးတၢႆ ပႃးလိမ်ယူင်ႉသၢင်ႈၶူဝ်းတိုၼ်း သၽႃႇဝမၼ်း ဢၼ်ဢမ်ႇမၼ်ႈၵိမ်းၵႅၼ်ႇၶႅင် လႄႈတိုၼ်းတုမ်ႉတိူဝ်ႉပႃးၵၢၼ်ႁႃလဵင်ႉတွင်ႉ ၵူၼ်းလႄႈ သတ်း ၼပ်ႉႁူဝ်လၢၼ်ႉ လိူဝ်းပိုင်ႈဢိင်မၼ်းၼၼ်ႉယဝ်ႉ။ ႁဝ်းၶႃႈတုၵ်းယွၼ်းႁႂ်ႈၽူႈလူင်တိုၼ်း ၼွၵ်ႈမိူင်း ထွၼ် ဢွၵ်ႇ ၼႂ်းၽႅၼ်ၵၢၼ်သၢင်ႈၽၢႆ ၵမ်းလဵဝ် ဢမ်ႇၼၼ်တေႁူမ်ႈသိုၵ်းမၢၼ်ႈသိုပ်ႇပူၼ်ႉပဵၼ်ၶႃႈႁႅမ်ၵူၼ်းမိူင်း ဢမ်ႇၵမ်ႉၽႂ်း မိူဝ်ႈပူၼ်ႉမႃးၵူၺ်း မိူဝ်ႈလဵဝ်ၵေႃႈတိုၵ်ႉသိုပ်ႇၶႃႈႁႅမ် ပိူဝ်ႈတႃႇဢဝ်ႁူမ်ႇလုမ်းၽႃ လႄႈ ႁဵတ်းႁႂ်ႈ ပိူင်ယူင်ႉသၢင်ႈၶူဝ်းတိုၼ်းသၽႃႇဝ လုၵ်ႉၼႂ်းမိူင်းႁူမ်ႈတုမ်မၢၼ်ႈ တွၼ်ႈတၢင်းဢွၵ်ႇ ၼၼ်ႉယဝ်ႉ။

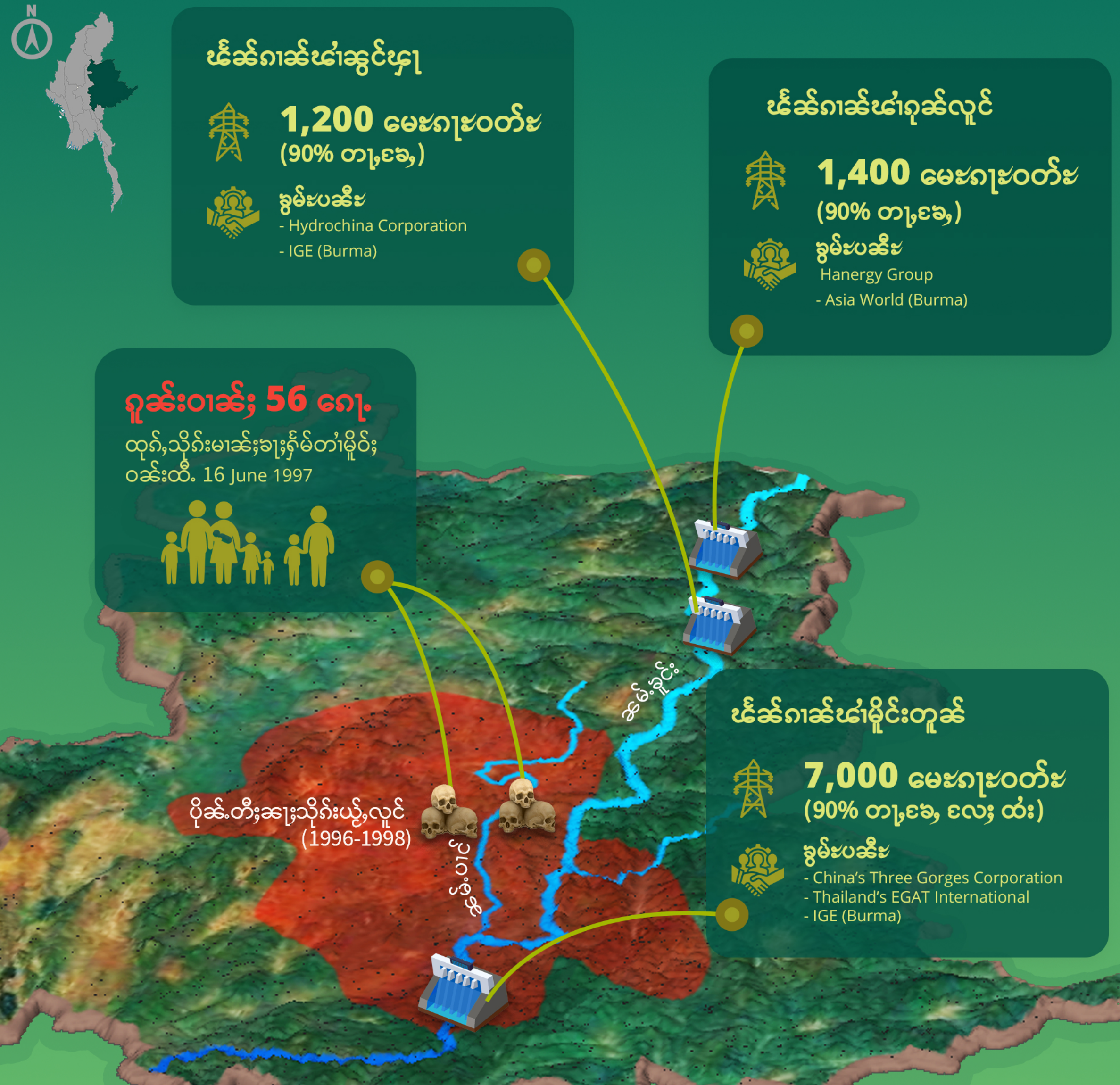

ၽႅၼ်ၵၢၼ်ၽၢႆၼွင်ၽႃ

1,200 မေႊၵႃႊဝတ်ႊ
(90% တႃႇၶႄႇ)

ၶွမ်ႊပၼီႊ
- Hydrochina Corporation
- IGE (Burma)

ၽႅၼ်ၵၢၼ်ၽၢႆၵုၼ်လူင်

1,400 မေႊၵႃႊဝတ်ႊ
(90% တႃႇၶႄႇ)

ၶွမ်ႊပၼီႊ
Hanergy Group
- Asia World (Burma)

ၵူၼ်းဝၢၼ်ႈ 56 ၵေႃႉ
ထုၵ်ႇသိုၵ်းမၢၼ်ႈၶႃႈႁႅမ်တၢႆမိူဝ်ႈ
ဝၼ်းထီႉ 16 June 1997

ၽႅၼ်ၵၢၼ်ၽၢႆမိူင်းတူၼ်

7,000 မေႊၵႃႊဝတ်ႊ
(90% တႃႇၶႄႇ လႄႈ ထႆး)

ၶွမ်ႊပၼီႊ
- China’s Three Gorges Corporation
- Thailand’s EGAT International
- IGE (Burma)

ဝၼ်းထီႉ 16 June 2021
Shan Community Groups
www.shanhumanrights.org